

FUNCȚIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

ȘEDINȚA SENATULUI ACADEMIEI

Pe 9 iunie curent, a avut loc ședința ordinară a Senatu-lui Academiei de Administra-re Publică prezidată de pre-ședintele acestuia, dl **Andrei GROZA**, doctor, conferențiar universitar, prim-prorector al Academiei.

Senatul a examinat și a adoptat hotărârile respective asupra următoarelor chesti-uni:

1. Cu privire la delegarea a 2 membri în componența Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională (in-formație – Andrei Groza).

2. Cu privire la aprobarea listei membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională (informație – Andrei Groza).

3. Cu privire la aprobarea Cartei Academiei de Admi-nistrare Publică (informație – Aurel Simboreanu, doctor, conferențiar universitar, pro-rector al Academiei).

4. Cu privire la activitatea Secției activitate editorială și participarea subdiviziuni-lor didactice și științifice ale Academiei la editarea ziarului „Funcționarul public” și a re-vistei „Administrarea Publică” (informație: Mihai Manea, șef Secție activitate editorială).

Senatul a delegat în com-ponența Consiliului pentru dezvoltare strategică institu-țională a Academiei de Admi-nistrare Publică pe dl **Valeriu CUȘNIR**, doctor habilitat, profesor universitar, director al Institutului de Cercetări Ju-ridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei, și pe dna **Viorelia MOLDOVAN-BĂTRÂNAC**, doctor, confe-rențiar universitar, vicerector

al Universității Libere Interna-ționale din Moldova.

În conformitate cu pre-vederile Codului Educației al Republicii Moldova, Senatul a aprobat Lista membrilor Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională a Academiei de Administrare Publică în componența dlor **Andrei GROZA**, **Aurel SÎM-BOTEANU**, **Leonid BUJOR** – secretar general-adjunct al Guvernului Republicii Moldo-va, **Oleg EFRIM** – reprezen-tant al Ministerului Educației al Republicii Moldova, **Ion PRISĂCARU** – șef al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat al Republicii Moldova, **Anatol BANTUȘ** – doctor, profesor universitar, Academia de Ad-ministrare Publică, **Veronica BUTNARU** – lector superior universitar, Academia de Ad-ministrare Publică, precum și dnii **Valeriu CUȘNIR** și **Viorelia MOLDOVAN-BĂTRÂNAC**.

Senatul a aprobat Carta Academiei de Administrare Publică.

Departamentele, cate-drele și alte subdiviziuni ale Academiei vor aduce în con-cordanță cu prevederile Car-tei Academiei regulamentele proprii de organizare și func-ționare și le vor prezenta spre

aprobare Senatului.

În hotărârea adoptată cu privire la activitatea Secției activitate editorială Senatul a formulat o serie de recoman-dări și sugestii, care urmăresc scopul îmbunătățirii calității și conținutului revistei „Ad-ministrarea Publică” și a zi-arului „Funcționarul public”, actualizării Statutului revistei, precum și a intensificării pro-cesului editorial în Academie.

În dezbaterile chesti-unilor de pe ordinea de zi au participat membrii Senatului **Ludmila ANDRIEVSKI** – șef

Direcție managementul per-sonalului și relații publice, **Vlad CANȚÎR** – președinte al Federației Sindicatelor Anga-jaților din Serviciile Publice din Republica Moldova, **Ion DULSCHI** – șef Catedră ști-ințe administrative, doctor, conferențiar universitar, **Ana GOREA** – doctor, conferen-țiar universitar, **Orest TĂRĂȚĂ** – șef Catedră științe politice și relații internaționale, doc-tor, conferențiar universitar, **Tatiana TOFAN** – șef Catedră economie și management public, doctor, conferențiar universitar, și alții.

Vorbitorii s-au pronunțat pentru eficientizarea activi-tății Consiliului de dezvoltare strategică instituțională al Academiei, respectării Cartei Academiei, precum și în ve-derea sporirii rolului ziarului și al revistei în procesul de in-struire și activitate științifică în Academie.

Mihai MANEA

În preajma noului an de studii

Academia de Administrare Publică este în pra-gul noului an de studii 2015-2016. Au rămas zile numărate până când Comisia de admitere își va începe activitatea. În acest număr de ziar vă infor-măm despre performanțele Academiei, despre programele de studii și specializări ale Catedre-lor, inserăm opiniile absolvenților Academiei.

În numărul următor al ziarului vom publi-ca Hotărârea Guvernului Republicii Moldo-va cu privire la Comanda de stat privind ad-miterea la studii superioare de masterat în cadrul Academiei de Administrare Publică în anul de studii 2015-2016, precum și Avizul Academiei cu privire la concursul de admi-te-re la Academie în anul de studii 2015-2016.

Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, l-a primit la Reședința de Stat pe ambasadorul Regatului Belgiei în Republica Moldova (cu reședința la București), Philippe

Întrevedere Nicolae Timofti – Philippe Beke

Beke, aflat la sfârșit de mandat.

În cadrul discuțiilor, șeful statului a menționat importanța relațiilor moldo-belgiene, în plan economic și sociopolitic. „Ați susținut politica Uniunii Europene în această zonă, iar Semnarea Acordului de Asociere și Liber Schimb Republica Moldova – Uniunea Europeană se datorează inclusiv Regatului Belgiei și relațiilor

noastre bilaterale”, a declarat Nicolae Timofti.

Ambasadorul Philippe Beke a spus, la rândul său, că Regatul Belgiei susține parcursul european al Republicii Moldova și reformele din sistemul judecătoresc. „Împreună cu comisarul european, Karel De Gucht, am muncit mult pentru ca semnarea Acordului de Asociere să se producă cât mai curând”.

De asemenea, cei doi oficiali au pus în discuție colaborarea moldo-belgiană în domeniul afacerilor Interne.

NOTA BENE. În Republica Moldova sunt înregistrate 44 de întreprinderi moldo-belgiene, din 2012 țara noastră fiind primul stat din spațiul ex-sovietic care a semnat cu Belgia un acord în domeniul securității sociale.

Parlamentul Republicii Moldova a transmis președinția APCEMN, conform principiului rotației, Parlamentului României. Evenimentul a avut loc la finalul celei de-a 45-a sesiuni a Adunării Parlamentare a Cooperării Economice la Marea Neagră, găzduită de Parlamentul Republicii Moldova, în perioada 8-10 iunie 2015.

În cadrul reuniunii a fost votată Declarația privind consolidarea statutului APCEMN. Documentul a fost votat de delegațiile naționale din 11 țări. Documentul pre-

Moldova a transmis președinția APCEMN României

vede transformarea acestei organizații într-o instituție parlamentară internațională, cu drepturi depline, care va răspunde eficient la schimbările și provocările generate de situația internațională și de contextul regional.

„APCEMN își reafirmă disponibilitatea de a spori rolul său, autoritatea, angajamentul și eficiența pentru a deveni un jucător activ în regiunea Mării Negre și în fiecare stat-membru al organizației”, se menționează în Declarație.

Declarația urmează a fi semnată de toți președinții de parlamente din statele-membre ale Organizației Cooperării Economice la Marea Neagră, iar ulterior va fi discutată de Consiliul Miniștrilor de Exter-

ne al țărilor OCEMN.

„Consolidarea statutului APCEMN va apropia și mai mult țările-membre și ne va ajuta în atingerea obiectivelor propuse. Situația din regiune este una complicată, dar trebuie să reușim să rezistăm la testul timpului”, a declarat Președintele Parlamentului Andrian Candu la încheierea sesiunii APCEMN.

Președinția APCEMN a fost preluată simbolic de deputatul Vlad Nistor, șeful delegației Parlamentului României la APCEMN. Vlad Nistor a făcut public mesajul Președintelui Senatului României, Călin Popescu-Tăriceanu, adresat deputaților din țările APCEMN.

Următoarea sesiune a APCEMN va avea loc la

București, în perioada 26-27 noiembrie 2015. Agenda reuniunii va include dezbateri asupra subiectelor referitoare la rolul parlamentelor în reglementarea cadrului legal privind combaterea corupției, a traficului ilicit de bunuri culturale și e-guvernarea în țările OCEMN.

Parlamentul Republicii Moldova a deținut președinția APCEMN pentru prima jumătate a anului 2015.

NOTA BENE. Adunarea Parlamentară a Organizației pentru Cooperare Economică la Marea Neagră, creată în 1993, numără 12 state-membre – Albania, Armenia, Azerbaidjan, Bulgaria, Georgia, Grecia, Republica Moldova, România, Federația Rusă, Turcia, Serbia și Ucraina.

Cabinetului de Miniștri a aprobat proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului Muncii al Republicii Moldova. La baza elaborării proiectului vizat au stat propunerile Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Confederației Naționale a Patronatului și

Codul Muncii al R. Moldova modificat și completat

ale Confederației Naționale a Sindicatelor din Republica Moldova. Guvernul a apreciat implicarea Patronatelor și Sindicatelor la elaborarea proiectului de modificare a Codului Muncii.

Proiectul de lege prevede modificarea și/sau completarea a circa 40 de articole ale Codului Muncii și are drept scop perfecționarea legislației muncii în vigoare și aducerea acesteia în concordanță cu cerințele moderne ale economiei de piață.

Printre cele mai relevante

modificări și completări care se conțin în proiect, se numără:

- desfacerea contractului individual de muncă doar prin acordul scris al părților, ceea ce nu este posibil la momentul actual;

- simplificarea procedurii de demisie pentru conducătorul unității, adjunctii lui și contabilul-șef;

- perfecționarea normei referitoare la absența nemotivată de la serviciu, dar și a celei referitoare la interzicerea concedierii fără acordul organului sindical;

- concretizarea procedurii de concediere în cazul lichidării unității ori reducerii numărului sau a statelor de personal din unitate;

- detalierea procedurii de concediere în legătură cu transferarea la o altă unitate sau de restabilire a salariatului la locul de muncă;

- reglementarea modului de recuperare a zilelor care au fost declarate de Guvern ca fiind zile de odihnă etc.

Documentul urmează să fie prezentat Parlamentului spre examinare.

Conferință internațională științifico-practică în domeniul administrării publice

Pe 22 mai curent, la Academia de Administrare Publică, și-a ținut lucrările Conferința internațională științifico-practică „Teoria și practica administrării publice (TPAP-2015)”, consacrată aniversării de 22 de ani de la fondarea Academiei. La lucrările conferinței au participat profesorii, doctoranzii și masteranzii Academiei, reprezentanți ai Parlamentului, Guvernului, Academiei de Științe a Moldovei, ai autorităților publice centrale și locale, oameni de știință, precum și oaspeți de onoare din România, Cehia și Bulgaria.

Moderatorul conferinței, prorectorul Academiei, Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, a menționat în cuvântul de salut importanța deosebită a acestei zile în care marcăm 22 de ani de la fondarea Academiei, care „s-a născut ca un vlăstar plantat în primăvară”, după cum este consfințit și în textul Imnului Academiei. Înființarea Academiei a constituit un răspuns la schimbările și transformările politice și sociale radicale de după declararea independenței Republicii Moldova, când se instituiau formele de guvernare la nivel central și local al statului democratic, statului de drept, fiind necesare noile modalități de adminis-

trare. Academiei i-a revenit, pe lângă alte misiuni importante, rolul de a dezvolta știința autohtonă a administrației publice prin cercetările științifice profesionale. În cei 22 de ani, cercetarea științifică a evoluat cu mult sub diferite aspecte,

fiind studiată experiența avansată a țărilor europene, cercetările fiind verificate, discutate între colegi și prezentate la conferințe tematice, la cele ale

activității Academiei, domnia sa a subliniat marile transformări în plan profesional și material-didactic, astăzi Academia devenind Centru Național de pregătire și perfecționare a cadrelor înalt calificate pentru serviciul public al țării, crezul său constând în faptul că totul începe de la știință. D-lui a accentuat asupra cercetării ca o direcție prioritară în activitatea Academiei care aduce, incontestabil, o plusvaloare viabilă procesului de integrare europeană a Republicii Moldova.

Jozsef BIRTALAN, președintele al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice din România, a mulțumit pentru posibilitatea ce i s-a oferit de a participa la un asemenea eveniment important, menționând colaborarea de mai mulți ani, care va fi aprofundată prin semnarea recentă a Planului de acțiuni pentru anul 2015 pentru implementarea Acordului de cooperare între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice din România și Academia de Administrare Publică din Republica Moldova privind cooperarea în domeniul managementului funcției publice și al funcționarului public, semnat la Chișinău, la 2 aprilie 2012.

Vratislav DATEL, reprezentant al companiei „DATAB”, Cehia, specialist în probleme de standardizare, și-a exprimat profunđa satisfacție de a participa la un asemenea

eveniment, menționând că, împreună cu colegul său, Jiri BUCVIC, întreaga lor activitate au consacrat-o administrației publice. Domnia sa a prezentat succint evoluția sistemului administrativ al Cehiei, unde au fost implementate reforme administrativ-teritoriale în scopul eficientizării serviciului public, trecându-se de la raioane la regiuni, fiind soluționate multe probleme, inclusiv cele financiar-economice.

Un cuvânt de salut a adresat celor prezenți Roumiana ATANASSOVA, vicedirector al Agenției Arhivei de Stat din Bulgaria, care a menționat importanța asigurării unor servicii publice de calitate, fiind benefice, în acest sens, cooperarea dintre partenerii din diferite țări, îndeosebi din regiune.

După alocuțiunile inaugurale au urmat rapoartele științifice.

Viorel CIBOTARU, doctor, conferențiar universitar, Ministrul Apărării al Republicii Moldova, a prezentat raportul „Politice de parteneriat și cooperare internațională – o soluție eficientă pentru securitatea națională”. Domnia sa s-a referit la noile principii și valori, la care s-a trecut după crearea statului independent, Republica Moldova, principii europene, implementarea cărora este accelerată după semnarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană și, mai noi, implementarea principiilor euroatlantice în contextul unei colaborări tot mai largi cu NATO, o plusvaloare a întăririi securității naționale a țării noastre.

Tamara GHEORGHÎȚA, doctor în științe administrative, șef Direcție reforma administrației publice centrale a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, a prezentat raportul „Modernizarea managementului funcției publice și al funcționarului public în Republica Moldova”, în care a

Sincere cuvinte de felicitare a adresat colaboratorilor Academiei, tuturor celor prezenți în sală, profesorul Tudor DELIU, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, absolvent al primei promoții a Academiei. Amintindu-și de primii ani de

(Continuare în pag. 4)

Conferință internațională științifico-practică în domeniul administrării publice

(Sfârșit. Început în pag. 3)

făcut o trecere în revistă a formelor și modalităților de pregătire, perfecționare și recrutare a funcționarilor publici pentru asigurarea unei guvernări moderne la nivel central și local.

Veaceslav BULAT, director al Institutului de Dezvoltare Urbană, consilier în Consiliul municipal Chișinău, a prezentat raportul „Elementele specifice, trăsăturile și caracteristicile cooperării intercomunitare în Republica Moldova”, în care a analizat efectele cooperării intercomunitare ca o modalitate de eficientizare a prestării serviciilor de calitate la nivel local și perspectivele extinderii acestor forme de cooperare cu aplicarea experiențelor avansate în

țările comunității europene.

În continuare, participanții la Conferință s-au întrunit în sesiunile de lucru din cele 6 ateliere: „Modernizarea administrației publice în contextul integrării europene”, „Probleme actuale ale științei politice și parcursul european al Republicii Moldova”,

„Aspecte teoretico-practice privind edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice”, „Tendințe ale managementului public în contextul creării unui sistem administrativ bazat pe cunoaștere”, „Impactul e-Guvernării în asigurarea transparenței și accesului la informa-

re în procesul de administrare publică” și „Dezvoltarea profesională a personalului: teorie și practică”, în cadrul cărora au fost prezentate 147 de comunicări, rezultate din cercetările științifice în diverse domenii ale administrației publice.

Conferința s-a încheiat cu o ședință de totalizare a tezelor și propunerilor expuse în cadrul Conferinței științifico-practice cu participare internațională, „Teoria și practica administrării publice” și cu adoptarea unei rezoluții.

De menționat, de asemenea, că materialele Conferinței au fost inserate într-o solidă culegere de articole și studii, apărută în ajunul acestui important for științific.

Ion AXENTI

Materialele conferinței științifice au fost editate într-un volum aparte

Recent, în cadrul manifestărilor legate de aniversarea a 22-a de la fondarea Academiei de Administrare Publică, a văzut lumina tiparului culegerea de materiale științifice ale Conferinței internaționale științifico-practice „Teoria și practica administrării publice” din 22 mai curent. Culegerea inserează comunicările științifice, articolele și studiile participanților la conferință: profesori, doctoranzi și masteranzi ai Academiei, reprezentanți ai mediului academic, exponenți ai autorităților publice centrale și locale, precum și cercetători din străinătate.

În mesajul adresat participanților la conferință, dl Andrei GROZA, prim-prorector al Academiei de Administrare Publică, doctor în științe istorice, conferențiar universitar, a subliniat importanța și rolul deosebit pe care îl are administrația publică centrală și cea locală pentru transformările calitative din societate. Academia de Administrare Publică ocupând, în opinia dumnealui, un loc aparte, devenind „un veritabil centru național de pregătire a funcționarilor

publici și de dezvoltare profesională pentru toți cei care activează în organele administrației publice”.

Aurel SÎMBOTEANU, prorector al Academiei de Administrare Publică, doctor în științe politice, conferențiar universitar, face în comunicarea sa o serie de reflecții asupra prevederilor legate de administrația publică care se conțin în Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, semnat la 27 iunie, 2014. În opinia autorului, Acordul de Asociere reprezintă o șansă pentru Republica

Moldova de a îmbunătăți toate sferele vieții sociale ale țării, inclusiv sistemul administrativ.

Viorel CIBOTARU, Ministrul Apărării al Republicii Moldova, doctor, conferențiar universitar, a realizat un demers științific privind importanța dezvoltării profesionale a Armatei Naționale. Principalele obiective ale expunerii sale au fost de a realiza o privire de ansamblu asupra situației educației militare din Republica Moldova și de a evalua oportunitățile de dezvoltare a personalului militar.

Victor SACA, doctor habilitat în științe politice, profesor universitar, Universitatea de Stat din Moldova, a reflectat asupra proceselor integraționiste ale Republicii Moldova prin prisma relației democratizare-modernizare. În opinia autorului, procesul de integrare europeană a Republicii Moldova este unul continuu și necesită existența unui consens între diverși actori sociali.

Tamara GHEORGHÎȚA, doctor în științe administrative, șef Direcția reforma administrației publice centrale a Cămarilor de

Stat a Republicii Moldova, realizează un studiu asupra modernizării managementului funcției publice și al funcționarului public în Republica Moldova. În opinia autoarei, la etapa actuală, în Republica Moldova sunt implementate normele formale în managementul serviciului public, iar pentru realizarea cu succes a reformei funcției publice sunt necesare eforturi considerabile din partea factorilor implicați în ceea ce privește implementarea cadrului normativ în activitatea cotidiană a funcționarilor publici.

Culegerea care întrunește circa 150 de materiale științifice exemplifică succesul pe care îl are conferința organizată, tradițional, de ziua fondării Academiei, atât prin numărul comunicărilor cât și prin profunzimea, actualitatea și originalitatea acestora. Autorii cercetărilor incluse în această publicație nu se rezumă doar la analiza problemelor existente în societate, ci vin cu propuneri și soluții concrete ce pot contribui la consolidarea instituțiilor statale, modernizarea administrației publice și integrarea europeană a țării.

Sergiu CARCEA

Catedra științe administrative

Ion DULSCHI,
șef Catedră, doctor,
conferențiar universitar

Misiunea principală a catedrei este de a pregăti cadre de înaltă calificare în domeniul administrației publice, deținători ai titlului de magistrul, de a contribui la dezvoltarea profesională continuă a personalului încadrat în serviciul public, de a promova politica de stat în domeniul administrării publice și de a asigura științific și metodic autoritățile publice.

Catedra:

- elaborează planul de studii al Catedrei și aprobă planurile individuale elaborate de corpul didactic;
- întocmește și aprobă programele de învățământ la disciplinele generale ce se predau în cadrul Catedrei;
- asigură procesul de învățământ cu cadre didactice de un înalt nivel profesionist, angajând în funcție de caz, specialiști cu renume atât din țară, cât și din străinătate;
- asigură procesul didactic cu mijloace tehnice de instruire, cu materiale audiovizuale și literatură de specialitate;
- desfășoară activități în conformitate cu planul complex de activitate a Academiei;
- organizează stagieri, selectează instituțiile de bază și încheie contracte cu ele. Numește conducătorii stagiilor, îndrumază și coordonează masteranzii;
- aprofundează relațiile

de colaborare cu organele administrației publice centrale și locale;

- planifică și organizează realizarea procesului didactic;
- elaborează cursuri de bază și de specializare în funcție de necesitățile și specificul contingentului de studenți și audienți;
- adaptează sau, în funcție de caz, actualizează permanent cursurile și programele didactice;
- elaborează materiale metodicodidactice: prelegeri, manuale, recomandări metodice, glosare etc. și le pregătește pentru editare;
- participă la pregătirea cursurilor teoretice aplicative la disciplinele generale și cele de specializare;
- elaborează programe și forme de perfecționare a cadrelor din domeniul administrației publice;
- elaborează tematici științifice pentru investigarea temelor tezelor de lecnță, monitorizând toate etapele științifice ale audienților;

- elaborează norme de educație etică și estetică a studenților și audienților;

Cât privește **obiectivele științifice**, catedra:

- efectuează cercetări științifice (independente sau în comun cu alte catedre ale Academiei) la temele incluse în planul tematic de investigații științifice ale Academiei;
- participă, la solicitarea

Președintelui, Parlamentului sau a Guvernului Republicii Moldova, la elaborarea actelor normative și instructive, precum și a conceptelor, programelor și altor documente importante;

- participă cu comunicări științifice la lucrările conferințelor, colocviilor, simpozioanelor și altor foruri științifice, precum și propagă în revistele de specialitate și mass-media republicane a performanțelor de ultimă oră din domeniul administrației publice;

- perfecționează în permanență competențele profesionale ale personalului Catedrei în modul și în condițiile stabilite de legislație, acordându-se prioritate sistemului de doctorat și stagiilor periodice;

- organizează discuții științifice în cadrul conferințelor și simpozioanelor cu participarea conducătorilor ministerelor, departamentelor și a experților din domeniul administrației publice din țară și din străinătate;

sionale a personalului Catedrei în modul și în condițiile stabilite de legislație;

- organizarea discuțiilor științifice, a conferințelor cu participarea reprezentanților ministerelor și a experților din domeniul administrației publice din țară;

- evaluarea activităților științifice.

Din 26 septembrie 2011, șef al catedrei a fost **Andrei GROZA**, doctor în istorie, conferențiar universitar, actualmente prim-prorector al Academiei de Administrare Publică, iar din 2 iunie 2014 șef al catedrei este **Ion DULSCHI**, doctor, conferențiar universitar.

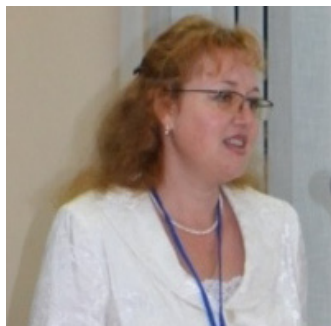
La catedră activează 20 de cadre didactice, inclusiv:

- doi doctori habilitați, profesori universitari;
- un doctor habilitat, conferențiar universitar;
- opt doctori, conferențieri universitari;
- un doctor, lector superior universitar;
- un conferențiar universitar;
- trei lectori superiori;
- patru lectori universitari.

În ultimii ani au ținut cursuri specialiști de înaltă calificare, cu o bogată experiență în domeniul administrației publice: deputați în Parlamentul Republicii Moldova, membri ai Guvernului, consilieri parlamentari, judecători ai Curții Constituționale, reprezentanți ai autorităților publice centrale și municipale. În procesul didactico-științific Catedra a implicat persoane de la alte instituții de învățământ similar din țară și de peste hotare, consultanți și experți internaționali.

Profesorii catedrei participă la avizarea diferitelor proiecte de legi, hotărâri de Guvern, ale Curții Constituționale, Comisiei Electorale Centrale, altor autorități și instituții publice.

Catedra economie și management public

Tatiana TOFAN,
șef Catedră, doctor,
conferențiar universitar

MASTERAT DE CERCETARE
Domeniul general de studiu – 36 științe economice.

Numărul total de credite de studiu – 120.

Titlul obținut – master în științe economice.

Baza admiterii: diplomă de licență (sau echivalentă).

Durata studiilor – 2 ani.

Forma de învățământ – zi.

Managementul public în Republica Moldova este un domeniu de cercetare și aplicare nou care se implică în realizarea procesului de reforme oferind soluții noi, viabile, iar pregătirea specialiștilor în acest domeniu de cercetare și aplicare este o condiție fără de care administrația publică s-ar dovedi incapabilă să răspundă provocărilor la care este supusă în era informatizării și eficientizării structurilor proprii. În acest context, programele de studii oferă o pregătire coerentă a specialiștilor în domeniul cercetării proceselor economico – manageriale din administrația publică.

Specializarea Management este un masterat de cercetare adresat absolvenților de la specialitățile cu profil economico-managerial sau a altor specialități înrudite, pentru studierea aprofundată a principiilor și mecanismelor economiei și managementului public, a strategiilor și analizei proceselor de management în organizațiile publice, precum și în cele private.

Programa de specializare Management pregătește specialiști care vor fi capabili să dea răspuns la cele mai stringente probleme ale politicilor economice, precum și a mecanismelor economiei de piață din țara noastră și să explice interdependența și rolul a diverse organizații ce pot contribui la consolidarea și dinamizarea procesului de integrare economică europeană a Republicii Moldova, deschiderea spre valorile prioritare pentru afirmarea internațională și promovarea economiei naționale pe arena mondială.

Programa este constituită din 120 de credite.

Misiunea acestei specializări constă în formarea competențelor de cercetare și aplicare privind: managementul organizațional și a managementul public; mecanismele și conținutul economiei naționale și internaționale; evoluția economică a lumii contemporane; evaluarea politicilor și strategiilor economice naționale și internaționale; dezvoltarea capacităților de a gestiona resursele organizațiilor publice, precum și a celor din sectorul privat; analiza și descrierea problemelor economico-manageriale în scopul eficientizării acestora în sectorul public.

În conformitate cu clasificatorul pe piața muncii, absolvenții programei vor putea accede în calitate de specialist-coordonator în aparatele centrale ale ministerelor și departamentelor de profil pe lângă Guvern, în sectorul privat, organizații nonguvernamentale, precum și colaborator științific, lector universitar, la disciplinele economico – manageriale în instituțiile de profil și cele interdisciplinare: relații economice internaționale, gestiunea finanțelor publice etc.

Absolvenții programei vor putea continua studiile postuniversitare prin doctorat în țară și peste hotare.

MASTERAT DE PROFESIONALIZARE

Domeniul general de studiu – 36 Științe economice.

Numărul total de credite de studiu – 120.

Titlul obținut – master în științe economice.

Baza admiterii: diplomă de licență (sau echivalentă).

Durata studiilor – 2 ani, 2,5 ani.

Forma de învățământ – zi, frecvență redusă.

Administrația publică din Republica Moldova este implicată într-un proces de reforme care cer soluții noi, viabile, iar pregătirea managerială a funcționarilor publici este o condiție fără de care administrația publică s-ar dovedi incapabilă să răspundă provocărilor la care este supusă în era informatizării și eficientizării structurilor proprii. În acest moment programele care oferă o pregătire coerentă în domeniul economico – managerial a funcționarilor publici sunt extrem de puține.

Specializarea Management este un masterat de profesionalizare adresat absolvenților de la specialitățile a căror activitate au un caracter managerial, economic, de drept, sau a altor specialități înrudite pentru studierea aprofundată a principiilor și mecanismelor economiei și managementului public, a strategiilor și analizei proceselor de management în organizațiile publice, precum și în cele private.

Programa este constituită din 120 de credite.

Misiunea acestei specializări constă în formarea competențelor privind: cunoașterea principiilor managementului organizațional și a managementului public; mecanismele și conținutul economiei naționale și internaționale; evoluția economică a lumii contemporane;

evaluarea politicilor și strategiilor economice naționale și internaționale; dezvoltarea capacităților de a gestiona resursele organizațiilor publice, precum și a celor din sectorul privat.

Cercetarea, analiza și descrierea problemelor economico-manageriale în scopul eficientizării proceselor economico-manageriale este o altă misiune a specializării date.

Obiectivele specializării sunt formarea competențelor care în integritatea lor permit masteranzilor a se orienta în problemele economico-manageriale ale organizațiilor publice, precum și a celor private; dezvoltă capacitatea de analiză și evaluare a proceselor economice – manageriale; de analiză a dimensiunilor manageriale și importanța acestora pentru eficientizarea activității instituțiilor publice; de analiză a problemelor actuale a economiei și managementului public; de evaluare și prognoșticare a proceselor și schimbărilor intervenite în organizații în economia de piață, precum și a altor aspecte de cercetare a domeniilor economiei și managementului public.

Obținerea competențelor este concepută prin două modalități: una - obligatorie, care vine să asigure pregătirea teoretică de specialitate și alta - practică, opțională determinată de libera alegere a masteranzilor în funcție de interesele sale specifice.

În conformitate cu clasificatorul pe piața muncii, absolvenții programei vor putea activa în calitate de specialist-coordonator în aparatele centrale ale ministerelor, agenții și servicii de profil, în sectorul privat, organizații nonguvernamentale, precum și colaborator științific, lector universitar, la disciplinele economico-manageriale în instituțiile de profil și cele interdisciplinare.

Catedra științe juridice

Programa de master profesional la specializarea **Drept constituțional și drept administrativ**

Silvia GORIUC,
șef Catedră, doctor,
conferențiar universitar

Programa de master profesional la specializarea *Drept constituțional și drept administrativ* este chemată să formeze specialiști de înaltă calificare în domeniul dreptului prin orientarea spre soluționarea problemelor prin: aplicarea legislației naționale în corelare cu legislația europeană și soluționarea problemelor prin prisma legislației în vigoare. Numărul de credite acordat programei de master este de 120 de credite, pentru 2 ani de studii la învățământul de zi și 2,5 ani – studii învățământ cu frecvență redusă.

Programa de master la specializarea *Drept constituțional și drept administrativ* asigură cunoștințe avansate în următoarele domenii: Teoria constituției și jurisdicția constituțională; Teoria funcției publice și a actelor administrative; Organizarea statală a puterii; Mecanisme de control al legalității în administrația publică; Răspunderea juridică a funcționarilor publici și demnitarilor; Drept electoral și drept parlamentar; Probleme actuale de drept funciar și protecție a mediului, Drept instituțional al UE etc.

Astfel, programa de masterat contribuie la formarea specialiștilor performanți,

pregătiți atât sub aspect teoretic cât și practic, în toate trei ramuri ale puterii de stat:

- *ramura legislativă* (pregătirea profesională și aprofundarea cunoștințelor deputaților, a specialiștilor Aparatului Parlamentului privind activitatea legislativă a organului reprezentativ suprem);

- *ramura executivă* (pregătirea specialiștilor și aprofundarea cunoștințelor funcționarilor publici atât din administrația publică centrală cât și cea locală);

- *ramura jurisdicțională* (aprofundarea cunoștințelor și formarea abilităților practice ale judecătorilor și avocaților în domeniul contenciosului administrativ și constituțional),

- *societatea civilă* (pregătirea specialiștilor, aprofundarea cunoștințelor și formarea abilităților practice ale membrilor organizațiilor neguvernamentale privind protecția drepturilor fundamentale ale omului, asigurarea desfășurării alegerilor, promovarea democrației).

La finele programei de masterat se eliberează actul de studii corespunzător - diploma de master în drept absolvenților care:

- *au dat dovadă de cunoștințe și competențe acumulate și extinse în cadrul ciclului II, cunoștințe ce prezintă baza conceptuală a disciplinelor fundamentale drept constituțional și drept administrativ;*

- *pot să aplice cunoștințele și competențele achiziționate, abilitățile de soluționare a problemelor în circumstanțe noi sau necunoscute în cadrul unor contexte mai vaste sau multidisciplinare caracteristice domeniului dreptului constituțional și dreptului administrativ;*

- *pot formula concluzii în*

domeniul dreptului constituțional și dreptului administrativ în baza cunoștințelor achiziționate în mod rațional, clar și fără ambiguități auditoriului de specialiști versați în domeniul constituționalismului și administrației publice;

- *posedă capacități ce le permit continuarea studiilor în mod independent în domeniul dreptului public.*

Programa de masterat este asigurată de 4 doctori habilitați în drept, profesori universitari; 2 doctori în drept, profesori universitari; 8 doctori în drept, conferențieri universitari.

Programa de master profesional la specializarea

Anticorupție

Programa de master profesional la specializarea Anticorupție este orientată spre a forma specialiști de înaltă calificare în domeniul prevenirii și combaterii corupției în structurile autorităților și instituțiilor administrației publice din Republica Moldova prin orientarea spre soluționarea problemelor ce țin de corupție prin prisma legislației naționale și internaționale. Numărul de credite acordate programei de master este de 120 de credite, pentru 2 ani de studii la învățământul de zi și 2,5 ani – studii învățământ cu frecvență redusă

Programa de master la specializarea *Anticorupție* asigură cunoștințe vaste în următoarele domenii ale dreptului: Organizarea statală a puterii; Protecția juridică a drepturilor omului; Teoria funcției publice și a actelor administrative; Integritatea funcționarilor publici și a demnitarilor; Drept penal și criminologie; Drept penal internațional; Standarde internaționale privind prevenirea și combaterea corupției; Managementul securității

informaționale: transparența în e-Guvernare; securitate informațională; Deontologie anticorupțională.

Programa de master propusă va contribui la formarea specialiștilor în domeniul prevenirii și combaterii corupției și anume cei care activează în calitate de juriști, ofițeri ai Centrului Național Anticorupție, colaboratori de poliție și funcționari ai Ministerului Afacerilor Interne; specialiști în serviciul public ce se ocupă de respectarea standardelor deontologice ale funcționarilor publici, specialiști din mediul privat care se ocupă cu cercetarea fenomenului corupției, elaborarea statisticilor, promovarea normelor deontologice ale funcționarilor publici și demnitarilor în vederea eliminării flagelului corupțional în autoritățile și organele administrației publice din Republica Moldova; etc.

Programa în cauză este una novatoare din punct de vedere al pregătirii profesionale a specialiștilor calificați în anticorupție. Programa dată poate fi privită și ca ofertă educațională de pionierat capabilă să ofere formarea unor competențe necesare oricărei unități. Totodată, programa respectivă oferă posibilitatea de formare continuă a oricărui absolvent sau practician cu studii superioare din domeniul științelor juridice, economice, administrative sau alt practician cu studii de licență.

Astfel, programa de masterat contribuie la formarea specialiștilor performanți, pregătiți atât sub aspect teoretic cât și practic pentru toate structurile statale care se ocupă de prevenirea și combaterea corupției și care activează pe lângă Guvernul RM sau Parlamentul RM, or în cadrul organizațiilor non-guvernamentale.

(Continuare în pag. 8)

Catedra științe politice și relații internaționale

Specialitatea relații internaționale

Orest TĂRIȚĂ,
șef Catedră, doctor,
conferențiar universitar

O traiectorie de succes a înregistrat de-a lungul istoriei sale specialitatea *Relații Internaționale* de la Catedra de științe politice și relații internaționale a căror absolvenți activează în structurile principale ale statului, în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, misiunilor diplomatice din străinătate, organizațiilor internaționale și regionale, instituțiilor non guvernamentale, agențiilor specializate ale Organizației Națiunilor Unite și cele europene. La catedră muncesc cu dăruire de sine cadre de succes din domeniul științelor politice, relațiilor internaționale, foști funcționari de stat și diplomați cu experiență care, în postura lor de sublimi maestri și adevărați profesio-

niști ai domeniului, vă vor purta pe parcursul studiilor prin labirinturile captivante ale frumoasei specialități și tainelor ei.

Planul de învățământ la specialitatea *Relații Internaționale* este bazat pe o nouă concepție de organizare a procesului de instruire. În procesul studiilor de doi ani la secția de zi și la cea cu frecvență redusă profesorii Catedrei vă vor oferi cunoștințe profunde la disciplinele ce țin de relații internaționale, politica marilor puteri în sistemul internațional, teoria și practica negocierilor internaționale, organizații și instituții internaționale, istorie internațională, diplomatie, protocol, ceremonial și etichetă diplomatică, geopolitică, securitate, politici europene și integrare europeană, conflicte regionale, limbă engleză aprofundată, tehnologii informaționale etc.

Instruirea practică a masteranzilor este constituită din două stagii la Președinție, Parlament și Guvern, în direcțiile specializate ale MAEIE și altor ministere, primării și agenții, ce va contribui substanțial la formarea aptitudinilor și deprinderilor practice în stăpânirea frumoase arte diplomatice.

Pe parcursul studiilor veți avea acces liber

la studierea problematicii relațiilor internaționale, sistemelor politice și economice actuale, specificului activității diplomatice în contextul modificărilor spațial-geografice, particularităților practicii diplomatice din diferite țări, funcționării organismelor internaționale și regionale, aspectelor securității naționale și internaționale, problemelor de geostrategie și geoeconomie, proceselor de integrare și dezintegrare din lumea contemporană.

Sălile moderne, utilate cu tehnică de ultimă oră vă vor ajuta la asimilarea materiei de studiu și obținerea unor performanțe de excepție. Biblioteca Academiei cu un număr impunător de cărți, studii și articole din domeniul relațiilor internaționale în varianta clasică și

publicații electronice de ultimă oră vor contribui substanțial la pregătirea dumneavoastră profesională din domeniu și participarea la mese rotunde, seminare regionale, conferințe științifice ale tinerilor cercetători din spațiul eurasiatic, SUA, Canada și Australia.

Stagiile de profesionalizare în instituțiile de învățământ din străinătate constituie și ele o prerogativă de aprofundare a cunoștințelor din domeniul relațiilor internaționale.

Sfârșitul ciclului de studii va fi marcat de cunoștințele temeinice din domeniul relațiilor internaționale clasice și cele contemporane, iar aptitudinile obținute vă vor conduce spre noi orizonturi și posibilități de afirmare în acest relevant și subtil domeniu de activitate umană.

Catedra științe juridice

(Sfârșit. Început în pag. 7)

La finele programei de masterat se eliberează actul de studii corespunzător - diploma de master în drept absolvenților care:

- au dat dovadă de cunoștințe și competențe acumulate și extinse în cadrul ciclului II, cunoștințe ce prezintă baza conceptuală

a disciplinelor juridice ce țin de prevenirea și combaterea corupției;

- pot să aplice cunoștințele învățate și competențele obținute, abilitățile de soluționare a problemelor legate de corupție în situațiile existente sau în cadrul unor situații noi, caracteristice prognozei, prevenirii și combaterii corupției;

- pot să aplice cunoștințele în soluționarea problemelor complexe, să formuleze opinii ce includ reflectarea responsabilităților de ordin social și etc.;

- pot formula concluzii în domeniul Anticorupție în baza cunoștințelor obținute în vederea edificării ordinii și bunei funcționări a autorităților și organelor adminis-

trației publice din Republica Moldova;

- posedă capacități ce le permit continuarea studiilor în mod independent în domeniul Anticorupție.

Programa de masterat este asigurată de:

- 4 doctori habilitați în drept, profesori universitari;
- 2 doctori în drept, profesori universitari;
- 8 doctori în drept, conferențieri universitari.

Catedra tehnologii informaționale aplicate

Specializarea „Teoria și metodologia instruirii (informatica)”

Teodora GHERMAN,
șef Catedră, doctor,
conferențiar universitar

Catedra tehnologii informaționale aplicate este o subdiviziune didactico-științifică structurală importantă a Academiei de Administrare Publică, sco-

și perfecționarea continuă a funcționarilor publici în domeniul tehnologiilor informaționale, conform legislației și actelor normative în vigoare ale Republicii Moldova și ale Statutului Academiei, instrucțiunilor și deciziilor respective ale Senatului, Rectoratului și Departamentului învățământ superior al Academiei.

Principiile generale ale Catedrei tehnologii informaționale aplicate sunt structurile fundamentale în cadrul Departamentului Învățământ superior al Academiei de Administrare

care își fac studiile la Academie, precum și aplicarea ulterioară a managementului informațional în activitatea organelor administrării publice centrale și locale în conformitate cu standardele europene, privind problemele utilizării tehnologiilor informaționale și comunicaționale în societatea informațională.

Catedra are următoarele atribuții:

- a) proiectarea, organizarea și realizarea procesului didactic la discipline aferente Catedrei;
- b) organizarea cercetărilor științifice;
- c) evaluarea activităților didactice, metodice și de cercetare;
- d) asigurarea metodică a procesului didactic;
- e) asigurarea calității studiilor;
- f) perfecționarea cadrelor didactice;
- g) asigurarea activităților educative cu masteranzii.

Catedra este autonomă în organizarea proceselor didactice și științifice la

profilul său, cu excepția celor rezervate competenței Departamentului și Academiei.

Înființarea și suspendarea funcționării Catedrei se stabilește de către Consiliul Departamentului și se confirmă de către Senatul Academiei.

Catedra are statut de Catedră generală a Academiei și desfășoară activitate instructivă, metodică și științifică.

Conducerea executivă a Catedrei este realizată de șeful catedrei, care este ales pentru un termen de cinci ani, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Catedra tehnologii informaționale aplicate dispune de 5 cadre didactice: Teodora Gherman - șef Catedră tehnologii informaționale aplicate, doctor, conferențiar universitar, Olga Cerbu, doctor, conferențiar universitar, Inga Țițchiev, doctor, conferențiar universitar, Igor Coojcaru, doctor, lector superior universitar, și Eugenia Cebotaru, lector superior universitar.

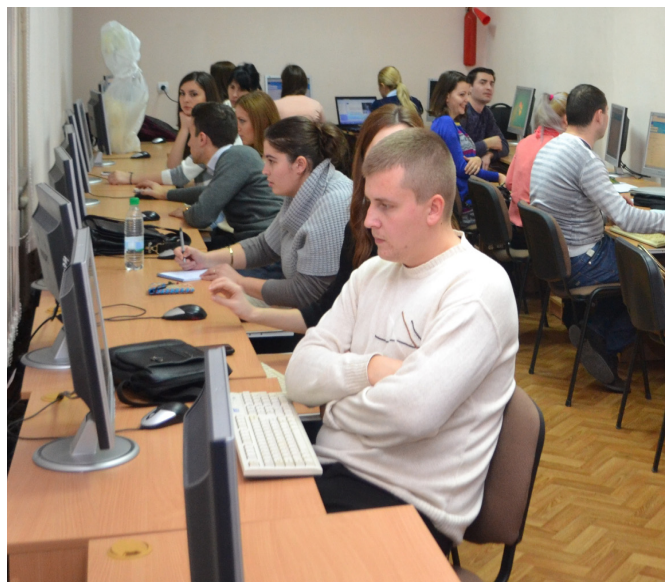

pul căreia este realizarea activităților organizatorice, instructive și metodic-științifice în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale, cât și al managementului informațional.

Activitățile organizatorice și funcționale ale Catedrei se desfășoară în conformitate cu obiectivele prioritare ale Academiei privind instruirea postuniversitară de masterat și doctorat, precum

Publică care funcționează în baza prevederilor legislației în vigoare, Statutului Academiei, Statutului Departamentului.

Catedra are drept scop organizarea și realizarea la un nivel înalt a activităților didactice, metodice, științifice, consultative la disciplina „Tehnologii informaționale aplicate” privind dezvoltarea abilităților de utilizare a tehnologiilor informaționale și comunicaționale a masteranzilor

Ședința seminarului științific de profil

Pe 11 iunie curent, la ședința Seminarului științific de profil din cadrul Academiei de Administrare Publică, a avut loc examinarea tezei de doctor în științe administrative la tema „*Rolul administrației publice în organizarea și gestionarea serviciilor publice*”, la specialitatea 563.01 – Teoria și metodologia administrației publice, elaborată de Violeta TINCU, lector superior universitar, conducător științific – Angela POPOVICI, doctor în științe istorice, conferențiar universitar.

Ședința a fost moderată de către președintele Seminarului științific de profil dl Victor POPA, doctor habilitat în drept, profesor universitar, și secretarul științific, dl Ion DULSCHI, doctor în științe istorice, conferențiar universitar.

În expunerea sa, preten-denta la titlul de doctor în științe a prezentat principalele aspecte care au determinat alegerea temei și obiectul cercetării, metodologia cercetării științifice, caracterul inovativ și aplicativ al lucrării. Asistența a luat cunoștință de situația în domeniul de cercetare și identificare a problemelor de cercetare, de noutatea și originalitatea științifică ale lucrării. În urma cercetărilor efectuate, autoarea tezei de doctor a formulat o serie de sugestii și recomandări ce vizează, în principal, modificarea cadrului legislativ-normativ, perfecționarea cadrului administrativ-metodologic și dezvoltarea instituțională în domeniul managementului serviciilor publice.

Membrii Seminarului științific de profil și alți participanți la ședință au intervenit cu o serie de întrebări și propuneri care au avut drept scop concretizarea unor aspecte din lucrare și eliminarea lacunelor existente. Toate aceste intervenții au avut un caracter pertinent și constructiv, iar autoarea tezei de doctor a dat dovadă

de receptivitate și deschidere în discutarea problemelor ce țin atât de forma și conținutul lucrării cât și de domeniul de cercetare.

În calitate de experți, asupra lucrării s-au pronunțat membrii Seminarului științific de profil dnii Victor SACA, doctor habilitat în științe politice, profesor universitar, Aurel SÎMBOTEANU, doctor în științe politice, conferențiar universitar, dnele Tatiana ȘAPTEFRĂȚI,

BALMUȘ, doctor, conferențiar universitar. Experții au dat o înaltă apreciere lucrării, considerând-o drept una de actualitate și de o importanță teoretico-aplicativă considerabilă pentru sistemul administrativ din Republica Moldova.

În urma dezbaterilor în cadrul examinării și evaluării tezei, în conformitate cu criteriile stabilite de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare, membrii Semina-

doctor, conferențiar universitar, Rodica RUSU, doctor, conferențiar universitar. S-au mai pronunțat asupra lucrării Anatol BANTUȘ, doctor, profesor universitar, Constantin SOLOMON, doctor habilitat, profesor universitar, Victor

rului științific de profil s-au pronunțat, în urma deciziei colective unanime, pentru prezentarea tezei spre examinare Consiliului științific specializat.

Sergiu CARCEA

28 iunie 2015 - al doilea tur de scrutin

Comisia Electorală Centrală a informat că la alegerile locale generale din 14 iunie 2015 au participat 1.386.180 de alegători, ceea ce constituie 48,95%.

După analiza datelor prin intermediul sistemului SIAS „Alegeri”, gestionat de Comisia Electorală Centrală, s-au constatat următoarele.

În cadrul alegerilor locale generale desfășurate la 14 iunie 2015, în 438 de localități din țară au fost aleși primarii. Ținând cont de faptul că în celelalte 458 de localități niciun candidat la funcția de primar nu a întrunit mai mult de jumătate din voturile valabil exprimate ale alegătorilor ce-au par-

ticipat la votare, în termen de 2 săptămâni se va proceda la al doilea tur de scrutin. De asemenea, în două localități, s. Ulmu, raionul Ialoveni și s. Topal, raionul Cimișlia, în decurs de două săptămâni, va avea loc votarea repetată. În prima localitate, din motiv că n-a fost asigurată prezența minimă de 25% din

alegători, iar în al doilea caz, că procesul electoral a fost întrerupt. Totodată, la alegerile primarilor, repartizarea pe țară a mandatelor după apartenența politică arată astfel:

Partidul Liberal Democrat din Moldova – 181;

Partidul Democrat din Moldova – 147;

Partidul Comuniștilor din Republica Moldova – 31;

Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” – 22;

Partidul Liberal – 13;

Blocul electoral „Platforma Populară Europeană din Moldova – Iurie Leancă” – 7;

Partidul Politic „Partidul Nostru” – 2;

Mișcarea Social-Politică Republicană „Ravnopravie” – 1; Candidați independenți – 34.

Cealalți concurenți au obținut cumulativ pe țară mai puțin de 1%.

În 10 localități (Mihăileni, r-nul Briceni; Cîrîpcău, r-nul Florești; Semionovca, r-nul Ștefan Vodă; Horodiște, r-nul Rezina; Puhoi, Molești și Zîmbreni din r-nul Ialoveni; Zahorenii, r-nul Orhei, Beșalma și Avdarma, UTAG) candidatul la funcția de primar a obținut 100% din voturile valabil exprimate. Menționăm că în toate aceste cazuri în buletinul de vot era înscris câte un singur concurent electoral.

Academia – cartea verde pentru afirmarea pe calea vieții

Boris GÎLCĂ, personalitate marcantă a vieții publice din Republica Moldova, afirmă în interviul acordat ziarului nostru că realizările sale în viață le datorează, în mare parte, studiilor la Academia de Administrare Publică. Vă propunem în continuare acest interviu.

CORRESPONDENTUL:
Care a fost motivația pentru a face studii de masterat la Academia de Administrare Publică?

Boric GÎLCĂ: Foarte sincer: interesul pentru a face studii de masterat a parvenit prin „invidia albă” față de soția mea, Felicia, absolventă a primelor promoții ale Academiei de Administrare Publică și, probabil, unica persoană care a efectuat cu brio două studii consecutive de masterat la această instituție. Soția, care pe atunci activa în Aparatul Președintelui Republicii Moldova, era foarte încântată de studiile la Academie, povestea cu admirație despre profesorii notorii și colegii dedicați.

Mi-am făcut studiile de masterat în perioada anilor 1998-2001, iar motivația principală a ținut de necesitatea de perfecționare în relații internaționale – dezvoltam pe atunci cu Ministerul Sănătății primele programe de parteneriat în medicină cu diferite instituții internaționale

Am susținut teza la tema „Organizația Națiunilor Unite – evoluție, principii, activita-

te”, iar conducător mi-a fost profesorul Alexandru Roman, doctor habilitat în istorie.

COR.: Cum apreciați calitatea studiilor la Academie, munca profesorilor, care a fost bagajul de cunoștințe acumulat în anii de studii la Aca-

demie? Colaborați în continuare cu Academia?

B.G.: Cadrele didactice sunt profesioniste prin tot ceea ce fac, dedicate, mereu deschise și preocupate de nevoile masteranzilor. Sunt profesori cu suflet și viziune, cu idei și aspirații pentru ca absolvenții Academiei să însușească principiile de guvernare eficientă și profesionistă. Programa de studii la AAP a fost pentru mine, în primul rând, o programă de dezvoltare personală, iar alături de profesori și colegi m-am inclus activ în cercetări, căutări și reușite. Sunt mândru că am publicat în revista „Administrare Publică” mai multe articole de studii și cercetări, la fel, despre reformele în sistemul sănătății publice. Cu certitudine, cunoștințele acumulate la AAP m-au ajutat și în avansarea în cariera profesională. Activând mulți ani la Fondul ONU pentru Populație (UNFPA), am stabilit cu Academia de Administrare Publică o relație foarte reușită de parteneriat: am dezvoltat împreună modul de studii la demografie, am adus profesori celebri de peste hotare pentru prele-

geri tematice, am contribuit la dotarea tehnico-materială a instituției. Revin adeseori pe coridoarele Academiei – la diferite întruniri sau conferințe. Savurez ordinea impecabilă, îmbunătățirea permanentă a infrastructurii și diversificarea bazei didactice a Academiei.

COR.: În ce măsură aceste studii, cunoștințele acumulate, V-au ajutat în cariera D-voastră profesională, în funcțiile în care ați activat și unde activați în prezent?

B.G.: Personal sunt recunoscător AAP și profesorilor de aici pentru creșterea mea profesională: din martie anul curent activez în calitate de consilier al Primului-Ministru pe domeniul ocrotirii sănătății și dezvoltării sociale. Cunoștințele și experiența acumulate în timpul studiilor la Academie au facilitat armonizarea și perfecționarea mea profesională. Mă bucur foarte mult că astăzi acest rol al Academiei noastre este recunoscut atât de organele supreme ale puterii statale cât și de instituțiile internaționale. AAP servește ca model pentru abordarea și gestionarea reformelor în administrația publică centrală și locală printr-un program eficient de promovare a inovațiilor, prin încorporarea unui management eficient de perfecționare a resurselor umane. Sunt absolut sigur că și în anii ce vor urma, marcați de importante schimbări și reforme, Academia de Administrare Publică, prin noile programe și tehnologii de studii, va

continua să joace același rol important.

După un deceniu și jumătate de la absolvirea Academiei, unica instituție de pregătire a cadrelor înalt calificate pentru serviciul public, apreciez studiile de la această prestigioasă instituție de învățământ superior ca studii care dau imagine și credibilitate pentru o carieră de succes în domeniul administrației publice. Academia oferă oportunități de perfecționare pentru a deveni funcționari publici profesioniști, care se vor integra cu cunoștințe și competențe asigurate în instituțiile și autoritățile administrației publice, dar și în activitățile ce țin de relațiile internaționale ale țării noastre.

Academia de Administrare Publică se află într-un proces foarte dinamic de cooperare cu diferite instituții internaționale, fapt care oferă oportunități pentru sistemul învățământului la distanță (e-Learning) și realizarea cursurilor de dezvoltare profesională. Totodată, studiile la AAP facilitează dezvoltarea carierei manageriale a funcționarilor publici, dezvoltarea abilităților necesare pentru procesul de reforme ale administrației publice, gestionarea activității în administrația publică, inclusiv din perspectiva integrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană. Cu alte cuvinte, Academia de Administrare Publică este Cartea verde pentru cei care doresc să se afirme în viață, să fie de un real folos țării lor.

Cor.: Vă mulțumim.

Vlad IONAȘCU

Pe calea progresului

Nistor GROZAVU, viceprimar general al municipiului Chișinău, este unul dintre puținii profesori ai Academiei care i-a slujit cu credință de la începuturile sale și până în prezent. În acest context, i-am solicitat opiniile referitor la evoluția acestei instituții de învățământ superior, unică de felul ei în republică de pregătire și perfecționare a cadrelor înalt calificate pentru serviciul public al țării. Să-i oferim cuvântul.

În principiu, evoluția este foarte mare. Dacă la începutul anilor '90 ai secolului trecut, la Academie se făceau, practic, niște cursuri de perfecționare a lucrătorilor din APL, or, pe atunci, știința administrației la noi era încă în fază incipientă, astăzi Academia a avansat la un grad ierarhic superior. Este vorba de nivelul II de studii, adică studii de masterat, și nivelul III – doctoratură. Dar chiar și nivelul cunoștințelor masteranzilor este incomparabil mai mare. Dacă pe atunci tezele de masterat erau fără

aspecte științifice, iar aspectele practice erau foarte diluate etc., etc. apoi tezele masteranzilor de astăzi, practic la toți masteranzii, sunt deja un studiu științific, studiu de caz. Deci există toate componentele unei teze de cercetare cu tematica abordată concret. Aș aprecia mult aici și aspectul exterior. O teză de astăzi se prezintă ca și un tratat științific, bine ajustat, care poate fi depusă la orice bibliotecă și utilizată de cercetători.

Mai mult ca atât. Tezele de master de astăzi pot fi folosite, practic, de cei care fac studii în continuare și au de unde se inspira, de a vedea cum se face o teză, care sunt principiile, este un material didactic foarte bogat.

Făcând, în ansamblu o comparație privind dotarea Academiei, voi spune că în primii ani ai Academiei baza didactico-materială era destul de modestă, după cum erau timpurile. Acum pentru orice disciplină sau curs este un bogat material didactic, iar masteranzii sau doctoranzii pot găsi materialele de care au nevoie la

Biblioteca Academiei, care dispune de un fond impresionant de cărți de specialitate care pot fi găsite doar la această bibliotecă.

Astăzi Academia este o instituție de învățământ superior foarte bine dotată cu tehnică IT performantă, sălile sunt bine amenajate, culoarele cu motoarele personalităților marcante din întreaga lume te predispun la studii performante.

Și practica dovedește acest lucru. Mă voi referi la funcționarii publici de la primăria municipiului Chișinău, care au absolvit Academia. Activitatea lor de până și după Academie se deosebește esențial. De exemplu, proiectele de decizie ale Consiliului municipal, pregătite de absolvenții Academiei se deosebesc, totalmente, de cele anterioare și ca formă, și ca conținut, și ca aspect de prezentare. Dar chiar și comportamentul absolvenților, atitudinea lor față de obligațiunile de serviciu, sunt cu totul altele, sunt calități ale unor manageri, aș spune, de talie europeană, cu inițiativă și gândire modernă.

Disciplina pe care o predau de mai mulți ani la Academie este „Urbanism și amenajarea teritoriului”, este un compartiment important, obiectivul căruia constă în asigurarea unei ordini și aspect corespunzător al teritoriului. Și, în acest context, vreau să accentuez: un specialist în domeniul urbanismului sau în oricare alt domeniu, fără studii de masterat la Academia de Administrare Publică, nu poate fi un funcționar public la cerințele zilei de azi, adică un manager care să știe cum să îmbine cunoștințele de specialitate cu cele ale administrării publice cu un efect cât mai mare.

Reieșind din aceste considerente, folosesc orice posibilitate pentru a promova imaginea Academiei de Administrare Publică, avantajele esențiale ale studiilor de masterat la această prestigioasă instituție de învățământ postuniversitar pentru ca cei care doresc să se dezvolte în plan profesional, să facă o carieră de succes, și cel mai principal, să fie de un real folos țării lor, să folosească oportunitățile de unicat oferite de Academia de Administrare Publică și să facă, neapărat, aici studii de masterat, iar cine își dorește cercetări și cunoștințe mai aprofundate - chiar studii de doctorat.

Studii care te vor realiza în viață

Alegerea mea în funcția responsabilă de președinte al raionului Drochia, în 2011, a fost un argument forte de a face studii de masterat la Academia de Administrare Publică, deoarece o asemenea funcție este de neînchipuit fără studii academice în domeniul științei administrației.

În procesul de studii am avut deosebită plăcere să cunosc profesori erudiți, sufletiști și profesioniști, care erau nu numai profesori, dar și îndrumători, ne consultau în orice problemă din activitatea noastră practică cu soluții optime de rezolvare a lor. Noi, masteranzii, eram tratați de profesori de la egal la egal, și, după cum spuneau unii dintre profesori, „și noi, profesorii, avem ceva de învățat de la voi, masteranzii”. Pe parcursul anilor

de studii am acumulat cunoștințe utile pe care le-am aplicat în activitatea mea în calitate de conducător al raionului. Partea teoretică a fost foarte interesantă și utilă, dar am înșușit-o bine și datorită schimbului de experiență cu profesorii și colegii mei. Am aflat multe lucruri interesante din teoria predată la Academie, pe care nu le cunoșteam până a face studii la această prestigioasă instituție de învățământ superior de elită din țară.

Ele au fost baza temei tezei mele de master „Controlul în administrația publică locală”, conducătorul științific al tezei fiind profesorul Tudor Deliu, deputat în Parlamentul Republicii Moldova. Domnia sa, fiind reprezentantul Parlamentului în raionul Drochia, m-a ajutat mult în perfecționarea managementului, implementarea celor mai

bune practici în administrarea

**Andrei MARIAN,
președinte al raionului
Drochia**

treburilor raionului.

Destul de importante au fost și relațiile de prietenie cu colegii de grupă. Cu profesorii AAP și cu colegii de facultate avem până în prezent o colaborare bună și schimb de experiență destul

de utile, care ne ajută și ne dă răspunsuri la multe probleme în viața de fiecare zi.

Acum suntem într-o perioadă de mare responsabilitate – campania electorală locală. Și în acest context, aș vrea să menționez necesitatea vitală a noilor aleși la cele două niveluri de a face studii la Academia de Administrare Publică, cel puțin, la nivel de cursuri de instruire.

De asemenea, as propune ca asemenea cursuri sa fie obligatorii pentru funcționarii publici, pentru primari, viceprimari, președinți și vicepreședinți de raion. Dar nu numai ei. Asemenea studii sunt binevenite pentru oricine, din sectorul public sau privat care-și dorește cu adevărat să se realizeze din plin în viață întru binele societății și al țării.

Este o onoare să faci studii la Academie

Octavian GRAMA,
viceministru al sănătății

Trăim timpuri în permanentă schimbare și, bineînțeles, că cei, care am făcut studii cu mai mulți ani în urmă, simțim necesitatea de a ne completa cunoștințele cu noi studii și științe care se dezvoltă în ritm accelerat. Mai ales, când este vorba de activități ce au tangențe cu administrarea publică.

Eu, după absolvirea Universității de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în paralel cu funcția mea de bază în domeniul medicinei, am fost consilier în Consiliul orașelului Codru al municipiului Chișinău, apoi consilier în Consiliul raional Dondușeni,

ca în ultimul timp să fiu consilier în Consiliul municipal Chișinău. Din 2009 îndeplinesc funcția de viceministru al sănătății, care este o funcție managerială, o funcție de conducere și fără cunoștințe suplimentare, specifice unui domeniu complex nu poți dirija eficient un proces, un domeniu sau o ramură. De aceea, m-am înscris, fără ezitare, la studiile de masterat la Academia de Administrare Publică. Și acum pot confirma cu toată convingerea că am făcut o alegere corectă, o alegere obligatorie, așa spune. Fiindcă după un an și ceva de la absolvirea Academiei, m-am simțit un specialist bine pregătit de a îmbina armonios calitatea mea de medic cu cea managerială. Or, Academia de Administrare Publică este o instituție foarte bună, mereu în proces de perfecționare, unde activează profesori de cea mai înaltă calificare și cumsecădenie. Astfel, după absolvirea Academiei îmi vine cu mult mai ușor și mai eficient să-mi îndeplinesc funcțiile mele ca specialist și ca manager. Ceea ce le doresc tuturor celor care își doresc o carieră de succes, realizări de suflet în

viață fie miniștri, viceministri sau angajați ai oricăror ministere sau departamente, în sectorul public sau privat. Mai ales că noi venim cu experiență și cu practică de ani de zile, iar o parte dintre noi au muncit în diferite instituții ale statului și după o anumită perioadă de activitate este necesară împărtășirea cunoștințelor, completarea lor, fiindcă lumea este mereu în mișcare, apar noi noțiuni, legislația se modifică mereu și este necesar să ne fortificăm în permanență cunoștințele.

Fiind consilier în Consiliul municipal Chișinău, mi-am ales tema tezei de master „Reforma administrației publice locale la nivelul mun. Chișinău”.

Studiile de masterat la Academie sunt benefice pentru mine, îndeosebi, din perspectiva preluării, după alegerile locale, a funcției de deputat în Parlamentul Republicii Moldova ca membru al Comisiei sănătății, protecției sociale sau familiei, în posibilitatea ca unii colegi de-ai noștri, acum deputați, să fie numiți în anumite funcții statale. Viața ne oferă mereu noi oportunități și trebuie să fim pregă-

tiți a le realiza. Și studiile de la Academie sunt cele mai bune soluții pentru a realiza șansele de creștere profesională. Fiindcă la Academie procesul de studii este perfecționat mereu, iar profesorii sunt foarte buni, profesioniști de o calificare superioară.

Eu am rămas foarte satisfăcut după Academie, fiindcă pe lângă cunoștințe profunde, mi-am făcut mulți și buni prieteni, de la Briceni până la Giurgiulești, specialiști în diverse domenii, cu care ținem permanent relații de comunicare și colaborare, ne susținem reciproc, anual facem întâlnirea absolvenților Academiei, care ne-a unit pentru a munci împreună spre binele țării și al cetățenilor. Acestea sunt argumentele forte că pentru un viitor bun al nostru, al țării fiecare trebuie să facă studii la Academia de Administrare Publică, sau măcar să facă aici instruire, că sunt organizate cursuri în diferite domenii, la cel mai înalt nivel. Și o spun acum pentru toți, cum declamăm când ne întâlnim absolvenții acestei instituții de prestigiu de rang național și internațional: „Vivat Academia!”

Studiile la Academie sunt necesare și utile

Activez în cadrul întreprinderii „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” a primăriei municipiului Chișinău, în calitate de maestru, din anul 2000, anul absolvirii facultății de biologie și pedologie a Universității de Stat din Moldova. Am fost și sunt responsabil de înverzirea și întreținerea spațiilor verzi în mai multe sectoare ale capitalei, având în subordinea mea un colectiv de muncitori bine pregătiți pentru aceste lucrări.

Crearea și întreținerea spațiilor verzi constituie un serviciu public, care este necesar a fi înțeles nu numai la nivel tehnologic de executare a anumitor lucrări, dar și la un nivel organizațional statal, pentru ca acest serviciu să fie prestat la cel mai înalt nivel. În acest context, am sesizat faptul că pentru crearea unei viziuni adecvate asupra serviciului public, a chintesenței și originii lui, au fost necesare studii aprofundate în domeniul administrației publice, iar această oportunitate mi-a fost oferită de către Academia de Administrare Publică, unde m-am înscris în anul 2012 și pe care am absolvit-o în anul curent.

Aș mai adăuga aici, că fiind specialist din domeniul științelor reale, pentru o îndeplinire mai bună, la cerințele zilei de azi, a obligațiilor mele de serviciu, pe lângă care mai am și misiunea de coordonare, de motivare și control, am ajuns la concluzia că e necesar de a obține abilități și aptitudini în domeniul științelor sociale. Astfel, până a mă decide să studiez la Academia de Administrare Publică, ca o etapă de tranziție de la științele naturii spre cele umaniste, mi-a servit Institutul de Formare Continuă, Catedra științe social-economice, specialitatea management, unde am studiat în orele serale de după serviciu, pe perioada anilor 2008 – 2010. La această catedră, profesoara de o rară cumsecădenie și profesionalism, dr. Tatiana Tofan, care ne-a predat mai multe specializări ale managementului, mi-a insuflat dragostea față de știința administrării. De altfel, ideea de a perfecționa studiile, deja în cadrul Academiei de Administrare Publică, mi-a insuflat-o anume ea.

Am ales să fac masteratul anume la această instituție de elită,

Aureliu BUJAC,
absolvent al AAP,
promoția 2015

unică în felul său, și din perspectiva carierei mele profesioniste, fiind un angajat în serviciul public. Așa că interesul meu a fost de a-mi aprofunda cunoștințele în domeniul administrației publice centrale, din care motive am ales parlamentarismul ca temă a tezei mele de master. Și mă simt onorat că am reușit să câștig concursul unei Programe de Stagii în Parlamentul Republicii Moldova, în cadrul Direcției Petiții și Audiențe, pe o perioadă de trei luni, în sesiunea de primăvară –

vară 2014, care mi-a servit la realizarea tezei mele de master „Realizarea controlului parlamentar asupra administrației publice din Republica și România: studii comparate” (conducător științific – Ion Dulschi, doctor, conferențiar universitar).

Pe lângă multe alte criterii de selectare a candidaților de a participa la programa de Stagii în Parlamentul RM, o cerință obligatorie era scrierea de recomandare a viitorului stagiar, care mi-a fost înmănată de către rectorul de atunci al Academiei, Oleg Balan, doctor habilitat, profesor universitar, pentru care îi sunt recunoscător.

Am participat la două conferințe internaționale în anii 2013 și 2014, în cadrul AAP, unde am avut două publicații în domeniul controlului parlamentar.

Studiile de masterat la Academie mă ajută foarte mult în serviciul meu, dar m-au întărit și în interesul de a studia în continuare știința administrației și, de ce nu, de a face în perspectivă doctorantura tot la Academia de Administrare Publică, pentru o carieră de succes în serviciul public al țării.

15 iunie - Ziua comemorării Poetului Național – Mihai Eminescu

Izvorul ceresc și pământesc al creației eminesciene

Mihai Eminescu a fost, este și va fi oricând pentru literele, pentru cultura și civilizația română nu numai „Omul deplin al culturii naționale”, după Constantin Noica, dar și steaua ei călăuză, dacă nu „Luceafărul” la propriu și la figurat.

Asemenea marilor figuri legendare ale literaturii antice și universale (gen Homer, Dante, W. Schakespeare, G. G. Byron, J. W. Goethe, A. Pușkin, M. Lermontov, Camoens etc., etc), Marele nostru poet național, prin creația literară, propriu-zisă, de geniu și prin activitatea sa de gazetar nepereche la periodicele vremii („Timpul”, „Convorbiri literare” și „Curierul de Iași”), a pus temeliile clasice ale universului artistic și spiritual al Neamului, dăruindu-ne o salbă de lucrări neperisabile în orice domeniu (liric, epic, dramatic, publicistic etc), pe care l-a îmbrățișat dintr-un îndemn ceresc și dintr-o chemare de a contri-

bui la propășirea spirituală a poporului, din sânul căruia a luat naștere ca un miracol.

Tezaurul creației eminesciene care s-a construit pe parcursul a două decenii, în fond, este unul netrecător pentru contemporanii săi de atunci și dintotdeauna. Operele sale, atinse de geniul nemuririi, vor aureola oricând universul cultural-artistic românesc. Mai mult ca atât, din orice perspectivă tradițional-modernă și eternă M. Eminescu a apreciat cu clarviziunea sa universală ca nimeni altul până la el întreaga contribuție socioculturală și spirituală a Neamului, referințele Domniei Sale despre creația populară orală, despre scrierile cronicarilor și ale autorilor preclasiși și clasici, despre fenomenul veșnic al limbii române, dovădindu-se valabile pentru toți și pentru orice epocă de ieri, de azi și de mâine.

Lumina creației emines-

cien este una mereu de Sus, prin ethos și prin logos, una vie și senină, pentru că în ea vorbește însăși chemarea divină ce l-a înstelat, metamorfozându-l în chip de „Luceafăr”, pe bolta căutărilor și descoperirilor de valori, de comori naționale și universale inepuizabile.

Dincolo de operele de vârf care constituie coroana sa perenă, cum sunt „Luceafărul” și ciclul „Scrisorilor”, „Momento mori” (Panorama deșertăciunilor), sau sonetele, celebrele romane, proza fantastică, inegalabila operă politică etc., etc. Universul creației eminesciene este un model etern clasic, unic și irepetabil, de artă literară originală nu numai prin ineditul ideatic și prin plasticitatea metaforică a limbajului, dar și prin aspirația lui

Unde vei găsi cuvântul
Ce exprimă adevărul?

Mihai Eminescu

mistică, la emanațiile divinității spirituale ale Cuvântului Întăitător și Atoateîncăpător, întotdeauna revelator și novator.

Mihai Eminescu a găsit „Cuvântul ce exprimă adevărul” de sine și de noi, de lume și de poezie. Prin aceasta el rămâne Marele nostru Poet Național și Luceafărul Poeziei românești dintotdeauna, izvorul ei ceresc și pământesc.

Tudor PALLADI

Criticilor mei

Multe flori sunt, dar puține
Rod în lume o să poarte,
Toate bat la poarta vieții,
Dar se scutur multe moarte.

E ușor a scrie versuri
Când nimic nu ai a spune,
Înșirând cuvinte goale
Ce din coadă au să sune.

Dar când inima-ți frământă
Doruri vii și patimi multe,
Ș-a lor glasuri a ta minte
Stă pe toate să le-asculte,

Ca și flori în poarta vieții
Bat la porțile gândirii,

Toate cer intrare-n lume,
Cer veștmintele vorbirii.

Pentru-a tale proprii patimi,
Pentru propria-ți viață,
Unde ai judecătorii,
Nendurații ochi de gheață?

Ah! atuncia ți se pare
Că pe cap îți cade cerul:
Unde vei gasi cuvântul
Ce exprimă adevărul?

Critici voi, cu flori deșarte,
Care roade n-ați adus
E ușor a scrie versuri
Când nimic nu ai de spus.

Din străinătate

Când tot se-nveselește, când toți aci se-ncântă,
Când toți își au plăcerea și zile fără nori,
Un suflet numai plânge, în doru-i se avântă
L-a patriei dulci plaiuri, la câmpii-i răzători.

Și inima aceea, ce geme de durere,
Și sufletul acela, ce cântă amorțit,
E inima mea tristă, ce n-are mângâiere,
E sufletu-mi, ce arde de dor nemărginit.

Aș vrea să văd acuma natala mea vâlcioară
Scăldată în cristalul pâraului de-argint,
Să văd ce eu atâta iubeam odinioară:
A codrului tenebră, poetic labirint;

Să mai salut o dată colibele din vale,
Dorminde cu un aer de pace, liniștiri,
Ce respirau în taină plăceri mai naturale,
Visări misterioase, poetice șoptiri.

Aș vrea să am o casă tăcută, mititică,
În valea mea natală, ce undula în flori,
Să tot privesc la munte în sus cum se ridică,
Pierzându-și a sa frunte în negură și nori.

Să mai privesc o dată câmpia-nfloritoare,
Ce zilele-mi copile și albe le-a țesut,
Ce auzi odată copila-mi murmurare,
Ce jocurile-mi june, zburdarea mi-a văzut.

Melodica șoptire a râului, ce geme,
Concertul, ce-l înțoață al păsărilor cor,
Cântarea în cadență a frunzelor, ce freme,
Născur-acolo-n mine șoptiri de-un gingaș dor.

Da! Da! Aș fi feric de-aș fi încă o dată
În patria-mi iubită, în locul meu natal,
Să pot a binezice cu mintea-nflăcărată
Visările juniei, visări de-un ideal.

Chiar moartea, ce răspânde teroare-n omenire,
Prin vinele vibrând ghețoasele-i flori,
Acolo m-ar adoarme în dulce liniștire,
În visuri fericite m-ar duce către nori.

Deșeurile din mase plastice pentru noi produse

O nouă linie tehnologică de prelucrare integrală a deșeurilor din mase plastice cu obținerea produselor noi, o premieră pentru Republica Moldova, a fost

ții. Linia tehnologică, compusă din recipiente, concasor, presă, instalații de prelucrare chimică a masei obținute și producerea noilor articole, are o capacitate

elaborată de savanții de la Institutul de Chimie al Academiei de Științe a Moldovei, academiciantul Gheorghe Duca, peședintele AȘM; Fliur MACAEV, doctor habilitat, profesor și doctorii în științe, Veceaslav Pogrebnoi, și Aliona Mereuță. În baza acestei tehnologii, la întreprinderea „UISPAC” SRL din Chișinău a fost elaborată și pusă în funcțiune o linie de reciclare a deșeurilor din mase plastice prin procedee mecanochimice, ceea ce constituie componenta inovațională a noi tehnologii. Cu alte cuvinte, din deșeurile de mase plastice se obține o masă de materie primă omogenă din care se obțin noi produse, sortimentul cărora include peste 50 de denumiri de noi articole de diferite destina-

de prelucrare și reciclare a peste 250 de tone de deșeuri din mase plastice anual.

Un avantaj al noii tehnologii constă în faptul că permite de a fi produse noi articole din mase plastice fără poluarea mediului ambiant cu ape reziduale.

Noua linie tehnologică poate fi un suport real pentru autoritățile publice locale interesate de dezvoltarea sectorului economic, deoarece fiind montată și utilizată de agenții economici din teritoriu vor aduce un beneficiu semnificativ asupra protecției mediului înconjurător, creării noilor locuri de muncă, dar și a suplinirii bugetelor locale pentru o mai bună și eficientă soluționare a problemelor sociale ale comunităților.

„Generația Z” și-a desemnat câștigătorii

50 de elevi și studenți, pasionați de tehnologiile IT, au participat la concursul „Generația Z”, organizat, în premieră, de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor. 14 dintre cele mai ingenioase proiecte au fost premiate.

Printre cei care s-a învrednicit de premiu este și Dumitru Duca, student la Facultatea de Fizică a Universității de Stat. Tânărul este pasionat de

mic de noile tehnologii, iar în cadrul concursului a prezentat un dispozitiv care asigură parametrul climatic în sere.

„Dacă umiditatea aerului se ridică mai sus de valoarea maximală, atunci se conectează ventilatorul automat și această umiditate scade. Dacă scade umiditatea solului, atunci se conectează pompa mecanică care udă toate plantele din seră. La calculator se

transmit toate datele privind starea serei”, a explicat studentul.

Potrivit organizatorilor, scopul evenimentului a fost de a identifica și promova tinerii talente din domeniul IT.

„Sentimentul pe care-l retrăiesc este cel de mândrie și mă face să fiu și mai încrezător de faptul că Moldova are un viitor foarte bun în dimensiunea societății informaționale. Eu sper că la concursul următor, în sală vor fi reprezentanți ai mai multor companii, de fapt, care vor vâna acești specialiști”,

a declarat ministrul tehnologiei informației și comunicațiilor, Pavel Filip.

Învingătorii s-au ales cu diplome, burse de studii în universitățile din Moldova, laptop-uri, tablete și smartphone-uri.

Complexul locativ „EcoMoldova”

Complexul locativ cu obiecte de menire social-culturală și parcuri subterane „EcoMoldova”, construcția căruia a început în sectorul Ciocana al mun. Chișinău, va constitui o premieră pe țară, dar și pe plan internațional, de implementare a unei tehnologii inovaționale ce va

asigura autonomia energetică și climatică deplină a întregului complex. După cum ne-a informat dl Alexandru Covalenco, directorul general al companiei de construcție „Interactiv”, este vorba de o rețea inteligentă de încălzire și climatizare ecologică „iGrid”, care este formată dintr-un sistem combinat de utilizare a patru surse de energie: a pământului, a vântului, a aerului și a soarelui. În acest scop, au fost efectuate serioase studii de fezabilitate a fiecărei surse de energie și eficiența sinergetică sistemului a lor prin intermedierea

pompelor de căldură, a colectoarelor solare, turbinelor eoliene și a panourilor fotovoltaice. Calculele prealabile au arătat, că aplicarea acestui sistem va permite proprietarilor de apartamente să reducă costurile de întreținere și încălzire a locuințelor, încălzirea apei menajere, climatizarea încăperilor cu 44 – 54 de procente comparativ cu sursele tradiționale sau cu utilizarea energiei termice furnizată de termocentrale.

Ca rezultat, sistemul ecologic „iGrid” va asigura un grad mai mare de independență energetică, costuri reduse de întreținere, răcire pasivă printr-o rețea centralizată de microclimă, toate, în ansamblu, conducând la o îmbunătățire semnificativă a stării ecologice a mediului ambiant, a dezvoltării durabile ce prezervă sănătatea umană, securitatea antiincendiară și, în consecință, confortul multifuncțional al locatarilor.

Ideea acestui sistem inteligent combinat energetic și climatic a și dat denumirea noului complex locativ de unicat, „EcoMoldova”, care include 24 de blocuri a câte 10 și 17 nivele, cu un total de 1564 de apartamente. Complexul locativ urmează să fie dat în folosință pe etape, până în 2020.

În vizită la perla vinului moldovenesc

Această perlă a vinului moldovenesc este, fără îndoială, Combinatul de Vinuri „Cricova”, bine cunoscut pe întreg mapamondul. Anume acest obiectiv pitoresc a fost inclus în itinerarul turistic al membrilor organizației sindicale a Academiei de Administrare Publică, manifestare organizată în fiecare an de Ziua Academiei și care a devenit deja o bună tradiție. Președintele organizației sindicale, dna Silvia Goriuc, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe juridice, menționează că scopul acestor manifestări este de a ne cunoaște mai bine plaiul natal, patrimoniul cultural național.

Cei peste 40 de membri ai sindicatului s-au pomenit într-o adevărată lume de basm, or beciurile de la Cricova ar putea pretinde, pe bună dreptate, la un loc printre celebrele minuni ale lumii. De ce nu? Doar așternându-se sub orașul Cricova, ele reprezintă un adevărat oraș subteran, cu străzi și bulevarde cu denumirile lor atât de neobișnuite: Cabernet, Aligote, Feteasca, Sauvignon, Riesling... Fiecărei străzi i-a fost dat numele de

brand-uri de vinuri, în funcție de care vin este stocat în compartimentul dat.

Fondat în 1952, Combinatul de Vinuri „Cricova” reprezintă astăzi un combinat unic diversificat, care produce o gamă completă de vinuri - de la spumantul clasic și de rezervă la cele mai nobile vinuri - maturate și de colecție. Acest lucru este confirmat de cele mai mari premii la prestigioasele concursuri internaționale din Bordeaux, Londra, Champagne, Yalta și alte concursuri și evaluări de experți ai vinificației internaționale. Cu atât mai mult, Combinatul „Cricova” este unica întreprindere decorată cu cea mai înaltă distincție a Republicii Moldova – Ordinul Republicii.

Vizitatorii de la Academie au rămas plăcut sur-

prinși de faimoasele săli de degustare: „Fundul Mării”, „Casa Mare”, „Sala Preziidențială”, „Sala Europeană”, decorate cu numeroase lucrări de artă - vitralii, tapiserii, covoare moldovenești, reliefuri, sculpturi în lemn, piatră etc.

CRICOVA este, pe bună dreptate, cartea de vizită a Republicii Moldova, are un potențial imens industrial și profesional, reprezintă un important centru cultural și o mare valoare istorică. Astfel că Combinatul de Vinuri

„Cricova” este declarat de către stat patrimoniu național-cultural.

Ulterior, membrii sindicatului Academiei au făcut un popas la Complexul de Odihnă din Costești, r-nul Ialoveni. Acest loc pitoresc este o destinație turistică atractivă pentru vizitatorii atât din țară cât și de peste hotare. În cadrul acestui program cultural au fost organizate jocuri distractive și cognitive, au fost inițiate discuții interactive, s-a savurat din plin armonia naturii.

Membrii sindicatului AAP i-au adresat sincere mulțumiri dnei Silvia Goriuc pentru organizarea acestor itinerare turistice interesante și cognitive pentru familiarizarea cu patrimoniul cultural al plaiului natal.

Ina MACOVEI,
metodistă,

Direcția știință și cooperare internațională

Academia de Administrare Publică exprimă sincere și profunde condoleanțe dnei Nina GRIȚCO, operatoare în Direcția generală logistică, în legătură cu trecerea prematură la cele veșnice a ficei sale,

NATALIA.

Dumnezeu s-o odihnească în pace.

Abonarea 2015

Continuă abonarea pentru anul 2015 la revista științifico-metodică trimestrială **„ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **„FUNCȚIONARUL PUBLIC”**, publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista **„Administrarea Publică”** apare trimestrial.
Costul unui abonament:
3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul **„Funcționarul Public”** apare de 2 ori pe lună.
Costul unui abonament:
3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție
Ion AXENTI - secretar responsabil
Vitalie NICA - redactor
Sergiu CARCEA - redactor, designer

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.
Ziarul apare de două ori pe lună.
Indice 67919.
Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.
Dat la tipar 16.06.2015

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică